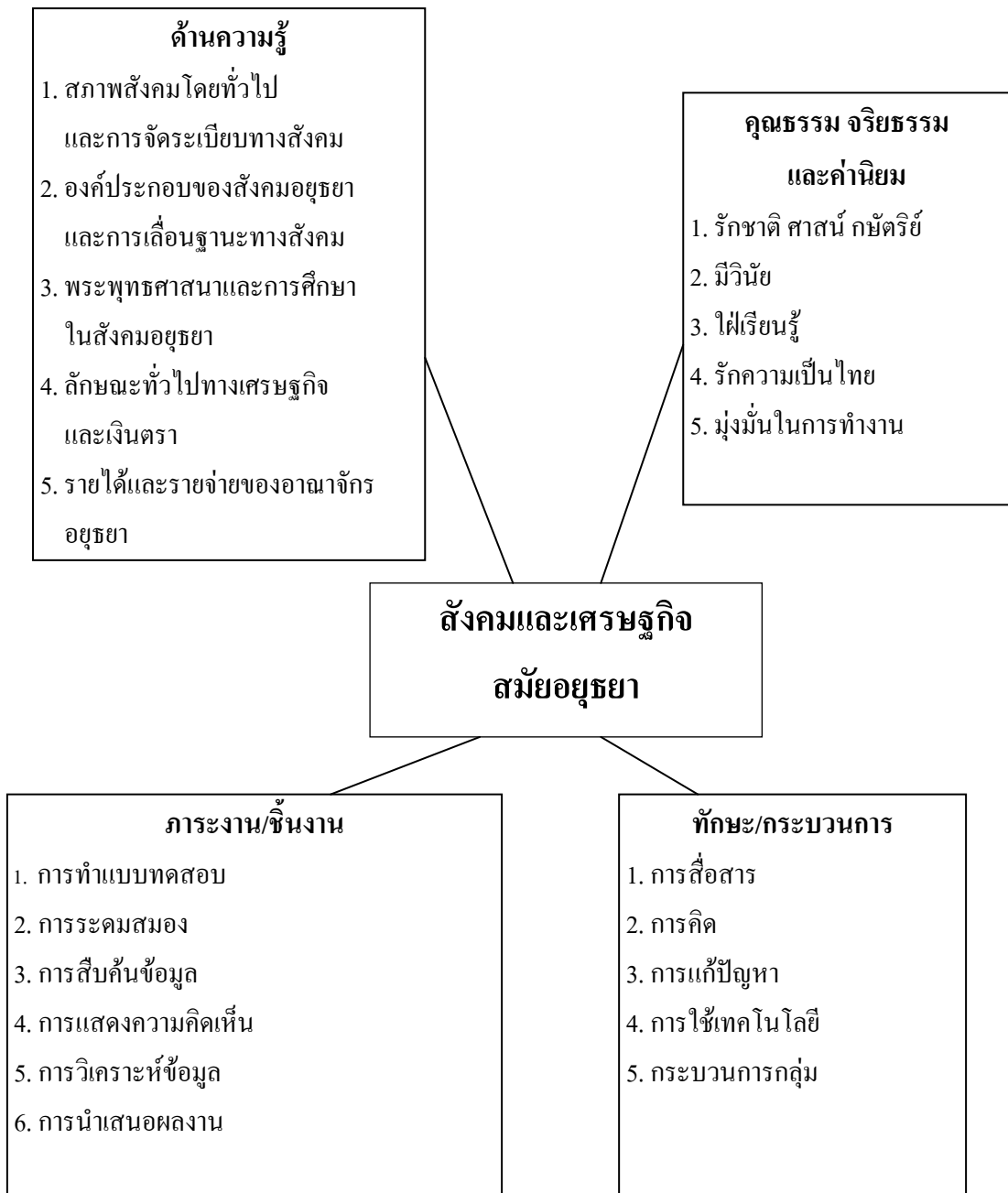

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

สังคมและเศรษฐกิจสมัยอยุธยา

เวลา 4 ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระ/ชิ้นงาน

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 สังคมและเศรษฐกิจสมัยอยุธยา

ขั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดชั้นปี • วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและธนบุรีในด้านต่าง ๆ (ส 4.3 ม. 2/1)	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า... 1. ประชาชนในสังคมอยุธยามีความรักความผูกพันกันอย่างใกล้ชิด และมีชีวิตความเป็นอยู่เรียบง่าย 2. เศรษฐกิจในสมัยอยุธยาขึ้นอยู่กับเกษตรกรรม หัตถกรรม และการค้า	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน 1. ในสมัยอยุธยาสภาพสังคมมีลักษณะอย่างไร 2. เพราะเหตุใดเศรษฐกิจของอยุธยาจึงมีความเจริญรุ่งเรือง
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... 1. คำสำคัญ ได้แก่ บรรดาศักดิ์ มุลนาย เข้าเดือน ออกเดือน สอบไล่ สัตตะปาปา พวกเขารีด ทุกภิกขภัย เบี้ยหวัด 2. สภาพสังคมโดยทั่วไปของอาณาจักรอยุธยาเป็นสังคมที่มีความรักความผูกพันกันอย่างใกล้ชิด ความเป็นอยู่เรียบง่าย เลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนา ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และมีการจัดระเบียบทางสังคมแบบศักดินา 3. องค์ประกอบของสังคมอยุธยา แบ่งเป็นชนชั้นปกครอง ได้แก่ พระมหากษัตริย์ เจ้านาย และขุนนาง และชนชั้นได้ปกครอง ได้แก่ ไพร่ และทาส การเลื่อนฐานะทางสังคมขึ้นอยู่กับความรู้ ความสามารถ 4. ทุกชนชั้นในสังคมมีความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาอย่างแนบแน่น พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพุทธมามกะที่เป็นแบบอย่างแก่คนในสังคม ทรงทำนุบำรุงศาสนาด้วยการสร้างวัดวาอาราม อุปถัมภ์พระสงฆ์ ประกอบพระราชพิธีทางศาสนา วัดจึงเป็นศูนย์รวมของคนในสังคม ส่วนการศึกษาในกรุงศรีอยุธยามีการศึกษาเล่าเรียน	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... 1. อธิบายและวิเคราะห์สภาพสังคมโดยทั่วไปและการจัดระเบียบสังคม 2. อธิบายและวิเคราะห์องค์ประกอบของสังคมอยุธยาและการเลื่อนฐานะทางสังคม 3. อธิบายและวิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาและการศึกษาในสังคมอยุธยา 4. อธิบายลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจและเงินตรา 5. บอกรายได้และรายจ่ายของอาณาจักรอยุธยา

<p>ในบ้าน วัด และวัง</p> <p>5. เศรษฐกิจโดยทั่วไปในสมัยอยุธยาขึ้นอยู่กับ การเกษตร หัตถกรรม และการค้า ซึ่งการค้าแบ่ง ออกเป็นการค้าภายในและการค้าระหว่าง ประเทศ ส่วนเงินตราใช้เป็นตัวกลางในการซื้อ ขายแลกเปลี่ยนสินค้า เงินตราที่ใช้ในสมัยอยุธยา มี 4 ชนิด คือ พดด้วง เบี้ย ไพและกล่ำ และปะกัณ</p> <p>6. รายได้ของอาณาจักรมาจากจังกอบ อากร ฤชา และส่วย ส่วนรายจ่ายของอาณาจักร ได้แก่ รายจ่ายเป็นเบี้ยหวัด รายจ่ายในการทหาร รายจ่ายในการทำบำรุงพระพุทธศาสนา รายจ่ายในการจัดพระราชพิธีต่าง ๆ รายจ่าย ในการสงเคราะห์คนอนาถา</p>	
<p>ขั้นที่ 2 การงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง</p>	
<p>1. การงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ</p> <p>1.1 ระดมสมองอภิปรายเรื่อง สภาพสังคมสมัยอยุธยาและการเลื่อนฐานะทางสังคม</p> <p>1.2 สืบค้นข้อมูลโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์เรื่อง พระพุทธศาสนาและการศึกษาในสังคมอยุธยา</p> <p>1.3 สืบค้นข้อมูลและแสดงความคิดเห็นเรื่อง ลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจและเงินตรา</p> <p>1.4 วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเรื่อง รายได้และรายจ่ายของอาณาจักรอยุธยา</p>	
<p>2. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>2.1 วิธีการประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>1) การทดสอบ</p> <p>2) การประเมินผลงาน/กิจกรรมเป็น รายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม</p> <p>3) การประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>4) การประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ</p>	<p>2.2 เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>1) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน</p> <p>2) แบบประเมินผลงาน/กิจกรรมเป็น รายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม</p> <p>3) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>4) แบบประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ</p>

3. สิ่งที่มีงประเมิน

- 3.1 ความสามารถ 6 ด้าน ได้แก่ การอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์
ดัดแปลง และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกร
ผู้อื่น และการรู้จักตนเอง
- 3.2 ทักษะ/กระบวนการ เช่น การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี กระบวนการกลุ่ม
- 3.3 คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม เช่น รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้
อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ

ขั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 สภาพสังคมและการเลื่อนฐานะทางสังคมสมัยอยุธยา	เวลา 1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 พระพุทธศาสนาและการศึกษาในสังคมอยุธยา	เวลา 1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 ลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจและเงินตรา	เวลา 1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 รายได้และรายจ่ายของอาณาจักรอยุธยา	เวลา 1 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

สภาพสังคมและการเลื่อนฐานะทางสังคมสมัยอยุธยา

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 สังคมและเศรษฐกิจสมัยอยุธยา

เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

สภาพสังคมโดยทั่วไปของอาณาจักรอยุธยาเป็นสังคมที่มีความรักความผูกพันกันอย่างใกล้ชิด มีความเป็นอยู่เรียบง่าย เลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนา ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และมีการจัดระเบียบทางสังคมแบบศักดินา

องค์ประกอบของสังคมอยุธยา แบ่งเป็นชนชั้นปกครอง ได้แก่ พระมหากษัตริย์ เจ้านาย และขุนนาง และชนชั้นใต้ปกครอง ได้แก่ ไพร่ และทาส การเลื่อนฐานะทางสังคมขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถ

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและชนบุรีในด้านต่าง ๆ (ส 4.3 ม. 2/1)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายถึงสภาพสังคมและการเลื่อนฐานะทางสังคมสมัยอยุธยาได้ (K)
- สนใจศึกษาเรื่องสภาพสังคมและการเลื่อนฐานะทางสังคมสมัยอยุธยา (A)
- มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ความสำคัญของสภาพสังคมและการเลื่อนฐานะทางสังคมสมัยอยุธยา (P)

(P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
<ol style="list-style-type: none"> ทดสอบก่อนเรียน ซักถามความรู้เรื่อง สภาพสังคมและการเลื่อนฐานะทางสังคมสมัยอยุธยา ตรวจผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- สภาพสังคมโดยทั่วไปและการจัดระเบียบทางสังคม
- องค์ประกอบของสังคมและการเลื่อนฐานะทางสังคม

6. แนวทางบูรณาการ

- ภาษาไทย ➡ ฟัง พูด อ่าน และเขียนข้อมูลเกี่ยวกับสภาพสังคมและการเลื่อนฐานะทางสังคมสมัยอยุธยา
- การงานอาชีพ ➡ สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพสังคมและการเลื่อนฐานะทางสังคมจากอินเทอร์เน็ต

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน โดยแจกแบบทดสอบให้นักเรียนทุกคน และให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย × ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว
3. ครูซักถามนักเรียนว่า สังคมในปัจจุบันแตกต่างจากสังคมในสมัยอยุธยาอย่างไร นักเรียนช่วยกันตอบ ครูเขียนคำตอบบนกระดานดำ
4. ครูสรุปจำนวนคำตอบของนักเรียน จากนั้นให้นักเรียนดูภาพการแต่งกายของขุนนางชาวสยามในสมัยอยุธยา แล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้
 - 1) ภาพดังกล่าวเกี่ยวข้องกับอะไร
 - 2) การแต่งกายในสมัยอยุธยามีความสำคัญอย่างไร
5. ครูสรุปเพื่อเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

6. ครูให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพสังคมและการเลื่อนฐานะทางสังคมสมัยอยุธยา
7. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-6 คน แล้วจัดการเรียนรู้แบบอภิปรายโดยใช้เทคนิคระดมสมองตามประเด็นที่กำหนดให้

ประเด็นอภิปราย

- 1) สังคมในสมัยอยุธยามีลักษณะอย่างไร
- 2) การแบ่งชนชั้นในสังคมอยุธยาแตกต่างจากระบบชนชั้นของสังคมไทยปัจจุบัน
- 3) นักเรียนคิดว่าการเลื่อนฐานะทางสังคมก่อให้เกิดประโยชน์ต่อบุคคลในสังคมอยุธยาอย่างไรบ้าง
- 4) ในสังคมอยุธยาพระมหากษัตริย์มีบทบาทหน้าที่อย่างไร
- 5) นักเรียนคิดว่าการจัดระเบียบทางสังคมในสมัยอยุธยาจำเป็นหรือไม่ เพราะอะไร
- 6) การจัดระเบียบทางสังคมมีผลดีต่อสังคมอยุธยาอย่างไร
8. ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน
9. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย สรุปผล
10. ครูให้นักเรียนบันทึกลงในแบบบันทึกความรู้

11. ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพสังคมของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน ในช่วงเวลาเดียวกับครูหรือผู้ช่วยว่ามีลักษณะอย่างไรบ้าง แล้วนำข้อมูลที่ได้นำเสนอหน้าชั้นเรียน

12. ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงาน ของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

13. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับสภาพสังคมและการเลื่อนฐานะทางสังคมสมัยอยุธยา ใน แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 2 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกัน เฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

14. ครูแนะนำให้นักเรียนทำแผ่นพับเพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่อง สภาพสังคมและการเลื่อนฐานะทาง สังคมสมัยอยุธยา

ขั้นที่ 5 สรุป

15. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง สภาพสังคมและการเลื่อนฐานะทางสังคมสมัยอยุธยา โดยให้นักเรียนสรุปเป็นแผนที่ความคิด แล้วตกแต่งให้สวยงาม

8. กิจกรรมเสนอแนะ

- ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-6 คน ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเรื่อง สภาพสังคมและการเลื่อน ฐานะทางสังคมสมัยอยุธยา จากนั้นนำมาจัดป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียน

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
2. ภาพการแต่งกายของขุนนางชาวสยามในสมัยอยุธยา
3. แบบบันทึกความรู้
4. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
5. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 2 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
6. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 2 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

พระพุทธศาสนาและการศึกษาในสังคมอยุธยา

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 สังคมและเศรษฐกิจสมัยอยุธยา

เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ทุกชนชั้นในสังคมมีความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาอย่างแนบแน่น พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพุทธมามกะที่เป็นแบบอย่างแก่คนในสังคม ทรงทำนุบำรุงศาสนาด้วยการสร้างวัดวาอาราม อุปถัมภ์พระสงฆ์ ประกอบพระราชพิธีทางศาสนา วัดจึงเป็นศูนย์รวมของคนในสังคม ส่วนการศึกษาในกรุงศรีอยุธยามีการศึกษาเล่าเรียนในบ้าน วัด และวัง

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและธนบุรีในด้านต่าง ๆ (ส 4.3 ม. 2/1)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายลักษณะของพระพุทธศาสนาและการศึกษาในสังคมอยุธยาได้ (K)
- สนใจศึกษาเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาและการศึกษาในสังคมอยุธยา (A)
- มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาและการศึกษาในสังคมอยุธยา (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ซักถามความรู้เรื่อง พระพุทธศาสนาและการ ศึกษาในสังคมอยุธยา 2. ตรวจสอบผลงาน/กิจกรรมเป็น รายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียน รู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- พระพุทธศาสนาและการศึกษาในสังคมอยุธยา
 - พระพุทธศาสนากับสังคมอยุธยา
 - การศึกษาในสังคมอยุธยา

6. แนวทางบูรณาการ

- ภาษาไทย ➡ ฟัง พูด อ่าน และเขียนข้อมูลเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาและการศึกษาในสังคมอยุธยา
- การงานอาชีพ ➡ สืบค้นความรู้เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาและการศึกษาในสังคมอยุธยาจากอินเทอร์เน็ต

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้เหมาะสมโดยจัดห้องเรียนเป็นรูปตัว U
 2. ครูแจ้งตัวชี้วัดขั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
 3. ครูนำภาพพระสงฆ์ในสมัยอยุธยาให้นักเรียนดู และซักถามว่ามีความสำคัญอย่างไรบ้าง
- นักเรียนช่วยกันตอบ ครูอธิบายเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

4. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่อง พระพุทธศาสนาและการศึกษาในสังคมอยุธยา
5. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-6 คน สืบค้นข้อมูลโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ดังนี้
 - 1) เรื่องที่ศึกษา: พระพุทธศาสนาและการศึกษาในสังคมอยุธยา
 - 2) การหาข้อมูลได้ใช้วิธีการใดบ้าง ในการหาข้อมูลนั้นมีปัญหาหรืออุปสรรคหรือไม่ แก้ไขอย่างไร
 - 3) ตรวจสอบหลักฐานว่าเชื่อถือได้หรือไม่ เพราะอะไร
 - 4) ตีความหลักฐานว่าเป็นจริงหรือไม่ อย่างไร
6. ครูให้แต่ละกลุ่มเรียบเรียงแล้วส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานด้วยวิธีที่น่าสนใจ
7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูลเรื่อง พระพุทธศาสนาและการศึกษาในสังคมอยุธยา ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์
8. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

9. ครูให้นักเรียนจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาและการศึกษาในสังคมอยุธยา ติดที่หน้าชั้นเรียน
10. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาและการศึกษาในสังคมอยุธยาในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 2 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

11. ครูให้นักเรียนเขียนเรียงความเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาและการศึกษาในสังคมอยุธยา

ขั้นที่ 5 สรุป

12. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง พระพุทธศาสนาและการศึกษาในสังคมอยุธยา โดยให้นักเรียนสรุปเป็นแผนที่ความคิด แล้วตกแต่งให้สวยงาม

8. กิจกรรมเสนอแนะ

- ครูให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเรื่อง พระพุทธศาสนาและการศึกษาในสังคมอยุธยา แล้วจัดทำเป็นรายงาน

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ภาพพระสงฆ์ในสมัยอยุธยา
2. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
3. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 2 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
4. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 2 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
_____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9

ลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจและเงินตรา

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 สังคมและเศรษฐกิจสมัยอยุธยา

เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

เศรษฐกิจโดยทั่วไปในสมัยอยุธยาขึ้นอยู่กับเกษตร หัตถกรรม และการค้า ซึ่งการค้าแบ่งออกเป็นการค้าภายในและการค้าระหว่างประเทศ ส่วนเงินตราใช้เป็นตัวกลางในการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้า เงินตราที่ใช้ในสมัยอยุธยามี 4 ชนิด คือ พดด้วง เบี้ย ไพ และกล้า และปะกั

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและธนบุรีในด้านต่าง ๆ (ส 4.3 ม. 2/1)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจและเงินตราสมัยอยุธยาได้ (K)
- เห็นความสำคัญของเศรษฐกิจและเงินตราสมัยอยุธยา (A)
- ร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจและเงินตราสมัยอยุธยา (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ซักถามความรู้เรื่อง ลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจ และเงินตรา 2. ตรวจสอบงาน/กิจกรรมเป็น รายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- ลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจและเงินตรา
 - ลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจ
 - เงินตรา

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	➡	ฟัง พูด อ่าน และเขียนข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจและเงินตรา
การงานอาชีพฯ	➡	สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจและเงินตราจากอินเทอร์เน็ต
ศิลปะ	➡	จัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจและเงินตรา

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูนำภาพการเพาะปลูก หัตถกรรม และการค้าขายมาให้ให้นักเรียนดู แล้วอธิบายว่าคนในสมัยอยุธยาประกอบอาชีพนี้

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

3. ครูให้นักเรียนดูภาพเงินพดด้วงในสมัยอยุธยา แล้วซักถามนักเรียนว่าเคยเห็นเงินเหล่านี้หรือไม่ มีความสำคัญอย่างไร นักเรียนช่วยกันตอบ ครูอธิบายเพิ่มเติม
4. ครูให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อนศึกษาและสืบค้นข้อมูลเรื่อง ลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจและเงินตรา
5. ครูให้แต่ละคู่แสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้
 - 1) ลักษณะเศรษฐกิจในสมัยอยุธยาเป็นอย่างไร
 - 2) เพราะเหตุใดจึงกล่าวว่าเงินตราทำให้เศรษฐกิจในสมัยอยุธยามีการขยายตัวมากขึ้น
 - 3) เงินตราในสมัยอยุธยามีกี่ชนิด อะไรบ้าง
6. ครูให้นักเรียนสรุปสาระสำคัญ บันทึกผล เตรียมนำเสนอหน้าชั้นเรียน
7. ครูให้แต่ละคู่ออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน นักเรียนผู้อื่น ๆ ที่ไม่ได้นำเสนอซักถามและแสดงความคิดเห็น
8. ครูประเมินผลพร้อมทั้งให้คำแนะนำเพิ่มเติม
9. ครูให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกอาเซียนในอดีต ที่นักเรียนสนใจ แล้วนำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนกันในชั้นเรียน
10. ครูให้ความรู้เพิ่มเติมหรือความรู้เสริมว่า จากที่เห็นว่าทวายเป็นหนึ่งในเมืองท่าสำคัญมาตั้งแต่สมัยอยุธยา ปัจจุบันทวายได้กลายเป็นที่ตั้งของโครงการสำคัญของอาเซียน คือ โครงการสร้างท่าเรือน้ำลึกเพื่อเชื่อมต่อการค้าและการคมนาคมของภูมิภาคอาเซียน
11. ครูให้ความรู้เพิ่มเติมหรือความรู้เสริมว่า ในสมัยอยุธยามีการดำรงชีวิตแบบดั้งเดิมของไทย มีชีวิตอยู่ได้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของเศรษฐกิจไทย
12. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

13. ครูให้นักเรียนจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจและเงินตรา มาติดที่หน้าชั้นเรียน

14. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจและเงินตราในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 2 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

15. ครูให้นักเรียนเขียนเรียงความเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจและเงินตรา

ขั้นที่ 5 สรุป

16. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจและเงินตรา โดยให้นักเรียนสรุปเป็นแผนที่ความคิด และตกแต่งให้สวยงาม

8. กิจกรรมเสนอแนะ

- ครูให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเรื่อง ลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจและเงินตรา แล้วนำมาจัดทำเป็นรายงาน

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

- ภาพการเพาะปลูก หัตถกรรม การค้าขาย
- ภาพเงินพดด้วงในสมัยอยุธยา
- แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
- หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 2 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
- แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 2 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

- ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการพัฒนา _____
- ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางแก้ไข _____
- สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
- การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10

รายได้และรายจ่ายของอาณาจักรอยุธยา

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 สังคมและเศรษฐกิจสมัยอยุธยา

เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

รายได้ของอาณาจักรมาจากจังกอบ อากร ฤชา และส่วย ส่วนรายจ่ายของอาณาจักร ได้แก่ รายจ่ายเป็นเบี้ยหวัด รายจ่ายในการทหาร รายจ่ายในการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา รายจ่ายในการจัดพระราชพิธีต่าง ๆ รายจ่ายในการสงเคราะห์คนอนาถา

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและชนบุรีในด้านต่าง ๆ (ส 4.3 ม. 2/1)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายรายได้และรายจ่ายของอาณาจักรอยุธยาได้ (K)
2. สนใจศึกษาเรื่อง รายได้และรายจ่ายของอาณาจักรอยุธยา (A)
3. มีทักษะในการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับรายได้และรายจ่ายของอาณาจักรอยุธยา (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ทดสอบหลังเรียน 2. ซักถามความรู้เรื่อง รายได้และรายจ่ายของอาณาจักรอยุธยา 3. ตรวจสอบผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- รายได้และรายจ่ายของอาณาจักรอยุธยา
 1. รายได้ของอาณาจักร
 2. รายจ่ายของอาณาจักร

6. แนวทางบูรณาการ

- ภาษาไทย ➡ ฟัง พูด อ่าน และเขียนข้อมูลเกี่ยวกับรายได้และรายจ่ายของอาณาจักรอยุธยา
- การงานอาชีพ ➡ สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับรายได้และรายจ่ายของอาณาจักรอยุธยาจากอินเทอร์เน็ต

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูสร้างบรรยากาศสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ให้เหมาะสม
2. ครูแจ้งตัวชี้วัดขั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
3. ครูให้นักเรียนเล่นเกมตอบคำถามเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจและเงินตราที่ได้เรียนมาแล้ว โดยให้นักเรียนตอบคำถามจากบัตรคำถามที่ครูถาม ใครตอบได้ให้ยกมือขึ้น คนที่ตอบถูกต้องที่สุดเป็นคนชนะ ครูสรุปและกล่าวชมเชยให้รางวัลแก่คนชนะ

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

4. ครูให้นักเรียนดูแผนภูมิรายได้สมัยอยุธยา แล้วร่วมกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้
 - 1) แผนภูมินี้เกี่ยวข้องกับเรื่องอะไร
 - 2) นักเรียนคิดว่ารายได้ในสมัยอยุธยาส่วนใหญ่มาจากที่ใดบ้าง
 - 3) นอกจากรายได้ที่กล่าวมาแล้วจะมีรายได้มาจากที่ไหนได้อีก
5. ครูให้นักเรียนศึกษาเรื่อง รายได้และรายจ่ายของอาณาจักรอยุธยา ในหนังสือเรียน รายวิชา พื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 2 หรือสืบค้นความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ แล้วสรุปสาระสำคัญ
6. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า
 - 1) ในสมัยอยุธยารายได้ของอาณาจักรขึ้นอยู่กับอะไรบ้าง
 - 2) ใครเป็นผู้ที่มีอำนาจมากที่สุดในการใช้จ่ายในสมัยอยุธยา
 - 3) เปรียบเทียบรายได้และรายจ่ายในสมัยอยุธยากับสมัยปัจจุบันว่ามีความแตกต่างกันอย่างไรบ้าง
7. ครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นและสรุปผลดังนี้
 - 1) ถ้าไม่มีการเก็บอากรจะเกิดผลเสียอย่างไร
 - 2) ในสมัยอยุธยาอายุเกี่ยวข้องกับเรื่องอะไร
 - 3) จากการศึกษาเรื่อง รายได้และรายจ่ายของอาณาจักร นักเรียนสรุปได้ว่าอย่างไร
8. ครูให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง วิเคราะห์รายจ่ายในสมัยอยุธยา และช่วยกันเฉลยคำตอบ
9. ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

10. ครูให้นักเรียนเขียนแผนภูมิแสดงที่มาของรายได้ในสมัยอยุธยา แล้วนำเสนอสนทนารอบวงว่า ถ้าไม่มีการเก็บภาษีอากรจะทำให้มีรายได้หรือไม่ อย่างไร

11. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับรายได้และรายจ่ายของอาณาจักรอยุธยาและแบบทดสอบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้ ในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 2 ของบริษัท สำนักพิมพ์พัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

12. ครูแนะนำให้นักเรียนทำแผนพับเพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่อง รายได้และรายจ่ายของอาณาจักรอยุธยา

ขั้นที่ 5 สรุป

13. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง รายได้และรายจ่ายของอาณาจักรอยุธยา โดยให้นักเรียนสรุปเป็นแผนที่ความคิด

14. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน โดยแจกแบบทดสอบให้นักเรียนทุกคน แล้วให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย × ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว จากนั้นตรวจให้คะแนน พร้อมเฉลยคำตอบของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน

8. กิจกรรมเสนอแนะ

- ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-6 คน ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเรื่อง รายได้และรายจ่ายของอาณาจักรอยุธยา จากนั้นนำมาจัดป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียน

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. แผนภูมิรายได้สมัยอยุธยา
2. บัตรคำถามลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจและระบบเงินตรา
3. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
4. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 2 บริษัท สำนักพิมพ์พัฒนาพานิช จำกัด
5. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 2 บริษัท สำนักพิมพ์พัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____/_____/_____